

Izhaja vsaki dan. —
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Pesmišne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Glase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. zvečer. — Cene oglasom 16 st. na vrsto petič; poslanice, smernice, javne zahvale in domači oglaš po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vračajo.

Naročnino, oglaš in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti).

Rusko brodovje na potu proti korejski cesti.

LONDON 27. »Standard« poroča iz Šangaja: Tsotai je na ruskem konzulatu protestiral proti navzočnosti ruskih ladij v Vusungu ter zahteval, da iste tekom 24 ur odplujejo. Ves dan so ruske ladje, ki so bile usidrane med fortom Vusing in Glockenboje, obkroževali v malih parnikih japonski uradniki in vohuni. Kitajska križarja »Leuči« in »Lajung« sta v bližini, pripravljena za boj. Govorice, da se je vršila pomorska bitka je neutemeljena. Ruska križarja »Rion« in »Smolenski« sta najete transportne parnike spremljala v ustje Vusunga. Častniki transportnih parnikov so izjavili, da se ruske vojne ladje v dobrem stanu. Poročila o boleznih R. židstvenkega so povsem pretrana.

ŠANGAJ 27. Ladje balistične eskadre so sinoči odplule od otokov Sadle.

SAIGON 27. Več transportnih parnikov za premog, ki so se povrnili semkaj, je prineslo vest, da je brodovje Roždestvenskega dne 24. t. m. dospelo na višino Šangaja ter da je nadaljevalo vožnjo v smeri proti korejski cesti.

Japonski parniki v Čifu.

PETROGRAD 27. (Petrogr. brz. agencija.) Zastopniki nekoga japonskega parobrodne družva v Čifu so prejeli iz Šangaja ukaz, da morajo do daljne odredbe zadržati parnike, ki so pripravljene odpluti. Povelje je utemeljeno s tem, da sta dva ruska križarja iz Vusunga odplula proti severju.

Rusija in Mongolija.

LONDON 27. »Times« poročajo iz Petrograda: Rusija je objavila Kitajski svoj namen, da ukaže svojim četam marširati skozi Mongolijo, da se iste izogne japonskemu obkoljenju. Ta sklep je provzročil v diplomatičnem zboru nekotno zmešnjavo. To se smatra kakor prvi korak za aneksijo kitajskih pokrajin, v sled česar bi se razvilo vprašanje glede razdelitve Kitajske.

Pohod generala Miščenka.

PETROGRAD 27. General Linevič je dne 25. t. m. brzojavil: En oddelček konjeništvu pod poveljstvom generala Miščenka obstoječ iz delov kavkaške brigade in zabajkalske kozmaške divizije, je dne 17. t. m. odbil sovražnika v južni smeri ter se približal Sinhutansmu. Dne 18. t. m. se je posrečilo eskadronu, ki je tvoril sprednjo stražo oddelka, dospeti do ceste, ki vodi v Fakumen. Eskadron je zažgal eno zloglo materijala ter

na daleč razdejal brzjav. Močne čete Hunguzov v tem okraju so bile deloma uničene deloma raspršene. Dne 19. t. m. je oddelček dospel po cesti, vodeči v Fakuman, do Šifudzi. Višine južno od Fakumena so bile zasledene od močnega japonskega oddelka, ki je bil oborožen s trojnimi puškami. Naš oddelček je napal Japonce, uničil dve stotajji, je ujel eno stotnjo z vsemi častniki, je dospel na levi breg reke Laho ter razlejal pri Šifudzi en oddelček trenja, ki je vozil riž, čaj, konzerve in sadje. Rusi so razdejali brzjav, ujeli nekoliko Japoncev ter uplenili 100 konj. Nazaj gredé so na cesti raskropili hunguško četo. Mi smo skupno ujeli 234 Japoncev, med temi 6 častnikov.

Poročilo iz Tokija.

TOKIO 27. Uradno so dne 25. t. m. z bojišča sporočili: Japonsko konjeništvu je prepodilo del ruskega konjeništvu proti severo-vzhodu ter je zasedlo Hsunienbeng, 18 milj severno od Hangtu. Splošno je položaj, ne gledé na manje spopade, nespremenjen.

Dogodki na Ruskem.

VARŠAVA 27. Generalni guverner je javno razglasil, da je vzpostavljeno miru v mestu izročeno vojaštvu ter da pridejo provzročitelji nemirov pred vojno sodišče.

Brzjavne vesti.

Cesar na Dunaju.

DUNAJ 27. Cesar je ob 10. in pol uri predpoludne dospel iz Brucka, kjer je inšpiciral čete.

Bavarski princ vladar na Dunaju.

DUNAJ 27. Cesar priredi jutri v Seibabrannu na šest bavarskemu princu vladarju Luitpoldu obed, katerega se vdeležé vsi cesarski člani, bivajoči na Dunaju, vojvodinja modenska Adelgunda ter bavarski odposlanec.

Ministerska kriza na Norvežkem.

KRISTJANIJA 27. V današnjem ministerskem svetu je kralj Oskar izjavil, da ne potrđ konzularnega zakona, vsled česar je skupno ministerstvo podalo svojo ostavko, ki je pa kralj ni vsprejel.

Japonski odposlanec v Londonu.

LONDON 27. Japonski odposlanec je obiskal včeraj v zunanjem uradu lorda Lansdowna ter se z njim nad eno uro razgovarjal.

Za otrpnenjem tilnika.

SZEGSZARD 27. V Nagy Maryoku je za otrpnenjem tilnika obolela 14-letna dekla, v Dama-Kömrölu pa 15 letni mlinarski pomočnik.

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 26. maja 1905.

Kakor je bilo zadnje dni predvidjati izvršila se je volitev v Petrinji s zmago madjarskega kandidata Bude pl. Budisavljevića. Zmaga njegova ni morda sijajna, kajti dosegel je le dva glasa nadpolovične večine. A ta zmaga madjarona Budisavljevića je memento za našo opozicijo, posebno pa za ono krilo njeno, ki se je krstilo imenom »seljaška stranka«. Kajti s prvim svojim nastopom je pokazala ta komaj 5 mesecev obstoječa stranka, da v njej ni niti sledi taktike, da ona ne stremi po slogi, ampak za cepljenjem narodnih sil, da si je nje predsednik utepel v glavo, da mora na vsaki način, tako ali tako priti do mandata. V ta namen opušča g. Štefan Radić vsaj na volitvah, idejo opozicijske sloge. On je človek, ki je sicer dovršil diplomatsko šolo v Parizu, ki je radi narodne stvari ječal po temnicah, ali vendar si ni pridobil toliko diplomacije, da ne bi povzdignil svoje osebe nad vse druge. Netaktično in neodpustno je bilo od njega, da se je — videči, da je hrvaška ali srbska opozicija postavila kandidata v osebi dra. Potočnjaka, ki je tudi velik mučenik zbog madjarskega nesilja in ki je tudi ječal po temnicah — samovlastno usiljeval kakor kandidat »seljaške stranke«. Že s tem je Radić indirektno pomagal Budisavljeviću, ker je izzval cepljenje opozicije, a ta moment je dobro poslužil madjarone, ki so hoteli preprečiti na vsaki način, da ne dobi tega mandata v roke najodkritiji nasprotnik madjarskega sistema — dr. Franko Potočnjak! Ko je bil Radić napravil to svojo prvo pogreško, mogel bi jo bil še popraviti s tem, da bi se bil odrekel kandidaturi na korist Potočnjaka.

Ta posledaji je dobil 111 glasov, Radić 79, a Budisavljević 192 glasov. Da je pa Radić odstopil svoje glasove Potočnjaku, našla bi se bila gotovo še dva človeka, ki bi bila glasovala za tega poslednjega iz vladni kandidati bi bil ostal v manjšini. Petrinjska volitev je v dober pouk, kakova naša opozicija — ne bi smela biti!

Naši madjaroni so se začeli vnovič g. bati. Da bi svoj itak izgubjeni glas povzdignili, so odločili, da čim prej prčno z izdavanjem svojega dnevnika, oziroma svojega organa. Oni niso imeli namreč do sedaj niti svojega lastnega glasila, ampak so se posluževali v »obrambo« vladnih »Narodnih novic«. Sedajji so uvideli tudi sami, da je to nedostojno »močne« stranke, pak sanjejo valed tega svoj »Dnevni list«. Delnica, s katerih pomočjo hočejo izdati list, so že podpisane, a potrebni denar za upravo lista je že položen v tukajšnji hipotekarni banki. Morem vam še povedati zaupno, da so sovatelji lista pisali vsem

aristokratom v Hrvatski in vsi so jim — ker so vse prej, nego narodni — priskočili na pomoč z znatnimi svotami. Glavni urednik lista bo dr. Nikola pl. Tomasić, bivši hrvatski minister, a urejeval ga bo ali dr. Gavrančić ali profesor Vitanović. Vsakako pa se temu listu — pa bil denarno še tako dobro fundiran — ne prorokuje velika bodočnost. Madjaroni morejo napanjati vse svoje sile, da bi se opirali pred javnim mnenjem in da si pripravijo teren za volitve. Ali vse to jim ne pomore, ker nimajo — pristašev. Njihovi pristaši so sami uradniki, ki morajo sicer glesovati za njih, ali niso siljeni naročati se na njih glasilo, ampak na vladno. Če se bodo volitve izvajale po stari metodi, zmaga jo zopet madjaroni — ali do zmage ne pridejo po svobodni volji volilcev, ampak s pomočjo pritiska, ječ in bajonetov.

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 27. maja 1905.

Današnje vesti potrjajo prihod Roždestvenskega na višino Šangaja. S tem je Roždestvenski zadobil gospodstvo na vztočno kitajskem morju in v pečilskem zalivu. Nastopilo je torej, kar smo pričakovali v svojih člankih oziroma na pričakovani prihod Roždestvenskega v vztočno-azijska vodovja. Tem jasneje je sedaj, da njegove bodoče operacije bodo veljale edino le Korejski cesti. Kar govore listi še sedaj o možaosti, da se Roždestvenski poda v Tih Ocean, da bi ob vztočni obali Japonske skozi preliv Taugari, ali še bolj severno, pri otoku Sahalin, prišel v Vladivostok, to se vidi nam absolutno izključeno. Če bi bil nameroval kaj takega, čemu bi bil šel v Šangaj?!!

Še enkrat bodi naglašeno: kombinirana direktna taktična operacija vseh sil Roždestvenskega in vladivostoškega brodovja bo imela nalogo: zavzetje Korejske ceste. Če se Togo postavi po robu tem operacijam, potem je v kratkem času neizogibna velika bitka v Korejski cesti sami. Če se Togo ne stavi za boj, potem bomo že mogli govoriti o blokiranju zapadnih japonskih vojnih pristanišč.

K vsemu temu zadobiva vedno več varojetnosti vest, da je Rusija res nakupila od Argentine republike 4 oklopne križarje in 3 razdevalce torpedov. Te ladje so baje že mejpotama. V listih govora, da za te ladje pride možvo iz Evrope. Mi menimo pa, da ča Roždestvenski tem ladijam začasno posadko iz možtva drugih njegovih ladij, da bo mogel takoj izkoristiti novodošle ladje. Oziroma na neizogibno potrebno čuvanje dovoljne črte pred morebitnimi napadi sovražnih križarjev, je ta prirastek velike važnosti za Roždestvenskega.

* * *

PODLISTEK 214

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — Š.

Dogajalo se je, da se je stresal po cele ure, a potem je zaspal in spal do drugega dne. Svet je govoril, da je mesečen, čarovnik, črnašolec. Govorilo se je, da govori po noči z duhovi in res so ga čuli nekoč domači ljudje, kako je v mraku kričal na ves glas. Pripovedovalo se je, da hodi v temni noči okolo, da vprašuje mrtvece za svet, in v resnici je priselal stari grobokop, da je videl po noči, kako je hodil med križi stolnega grobja. Da, bali so se, da Ivan zna delati esperanje, pak se je res večih zapiral po ves teden v svojo sobo in ni živega krsta puščal do sebe. Res je bil bolan, zelo bolan; bilo mu je večih, kakor da mu trudne misli hočejo raznesti glavo, da popoka vsa mreža njegovih živcev, podobno raztrgljivim nitim.

Strigel mu je Grga Prišlin. Tako je zapovedal gospod Lučecar in Ivan je storil po njegovi volji. Nekateri kanoniki so svrili škofa, naj ne dela tega, ker da je Grga napravil cerkvi zagrebški mnogokatero zlo pravdo in mnogokateri krvav spor, a potem se le je Ivan odločil trdno, da obdrži Grgo v svoji službi. »Kanoniki ga sovražijo, si je govoril, sedaj vem, da je Grga sluga, kakoršnega mi je treba. Njihova graja je najbolje pripravilo«. Res, da ga ni s prvega raje gledal od drugih, večih mu je bila celo zopersa ta usiljivost. Grga je molčal kakor pes, delal kakor pes in gledal ostrim očesom, kakov mu je gospodar. Kakor padajo kaplje in padajoče izdolbljajo kamen, tako se je Grga korak za korakom primikal Ivanovi duši, ustrezaje njegovi strasti, donšaje mu zlata ter klicaje Gončinko, da je dejala škofu leka, ki miri kri, krepi spanje.

Še nista minoli dve leti, ko se je Grga že zavlekel v Ivanaovo sree. Postal mu je prijateljem in zaupnikom, denarničarjem in krvnikom. Zaova in znova je znal nabirati zlata, a to je bilo drago škofu Ivanu. Sedaj je videl Grga, da je sam v škofovem sreu,

kakor ptica v gnezdju, sedaj je on zagrajeval škofa pred vsakim drugim prijateljstvom.

Bilo je po poludne. Škof Ivan je sedel na škofski stolici v izbi svojega grada. Roki sta mu počivali kakor mrtvi v naročju, glava na praih. Njegov obraz je bil kakor iz kamena, niti ržanil se ni. Mrtvi očesi sta gledali pred se, dolnja ustaica se je iztisnila izpod gornje.

Poleg mize je stala Gončinka pripognene glave, mešajoča z žico napitek v stekleni čašici ter je sedaj pa sedaj pomičnikla na škofa in je preko njegove glave sedaj pa sedaj namigavala dvorskemu županu Prišlinu, ki je kator ukopan stal poleg Ivanove stolice. Obmolčali so vsi trije, a Ivanu so se motale čudne domišljije po glavi. Slednjič je zatrepetal škofov obraz kakor na smeh; Ivan je začel kimati z glavo in mučen glas se je izvil iz njegovih praih; ni si vedel, da-li stoče, da li se smeje.

— Da, da! je zamrmrljal: Ne, jaz pravim: Da, da, da! Ker jaz sem Ivan, veste, škof Ivan, za-me je kralj, ste li čuli. Jaz držim toporišče sekire, a po čem so vaše glave, kanoniki? Oh, vidim vam v sree,

vaša prsa so od stekla. Škorpiljon bogomrškega vašega upora gnezdi vam še v srech. Oh, oh! Čakajte! Delili bomo. Na, tu deset cekinov. Meni eden, dva, tri, štiri, pet, šest, sedem, osem, devet, deset, a vam nič. Hrupite? Besnite pod lipo? Razečem jo in vas vseh. Je li Ivan? Ivan? se je spustil škof v krohot. Potem je skočil kakor iz spanja, izvalil oči, pogledal okolo sebe in je zaklical:

— Kdo me kliče? Kdo me kliče?

— Nikdo, gospod škof, je odgovoril Grga mirno, sočutno, mučile so te hude sanje pa si iz spanja zaklical. Bog te ohrani, dobronik naš.

— Hude sanje? je rekel škof pote-gniviš z roko preko čela, pak je klonil na stolico, hude, da hude. Tu mi tolče v glavi, tu! Oh, da bi mi mogli neumni možgani izleteti iz te trde lobanje, ki jih tlačí in gnete. Hude sanje, Grga moj, kanoniki so krivi. — Podaj, Gončinka, napitek g. škofa, da mu odleže, se je obrnil Grga do ženske.

— Da, podaj, Gončinka! je ponovil škof mahnaviš z roko, za to te je poklical Grga. (Pride še.)

Razgovor z admiralom Avelanom.

Dopisnik pariškega lista »Le Journal« je imel razgovor z admiralom Avelanom. Admiral je izjavil, da so vse govornice o bolezni admirala Roždestvenskega absolutno neresnične. Avelan je mnenja, da utegne priti kmalo do spopada med obema sovražnima flotama. Kje in kdaj? Tega ne more reči nihče. Čer je dal admiralu Roždestvenskemu neomejena pooblastila, a admiral drži vse svoje namere tajne. V tega voditelja brodovja se zamore imeti popolno zaupanje. On je podal sijajnih dokazov o svoji zmogljivosti in svoji energiji s tem, da je floto intaktno dovel v vodovje skrajnega Vstoka.

Odhod Birileva v Vladivostok.

Admiral Birilev, novoimenovani vrhni poveljnik ruskega brodovja v Tihem Oceanu je v četrtek odpotoval iz Petrograda v Vladivostok. Na kolodvoru se je zbralo mnogo generalov in pomorskih poveljnikov, da se poslovijo od Birileva. Isti je nagovoril zbrane častnike, med katerimi se je nahajal tudi admiral Avelan. Birilev je rekel častnikom: »Mi pričenjamo danes nov akt drame. Kakov bo epilog, to je tajnost božja.«

Pretrganje kabela med Čifu in Šangajem.

Iz Londona javljajo, da je dospelo tjakaj poročilo, da je podmorski brzojav med Čifu in Šangajem pretrgan. Promet se vrši preko kitajskih kopanih brzojavnih črt.

Admiral Togo.

Iz Tokija so sporočili preko Londona, da tamkaj ne vedo, kje da se nahaja admiral Togo. Japonski narod se pa nada, da je Togo pripravljen za vse slučaje.

Kriza na Ogrskem.

Iz Budimpešte javljajo, da krožiti tamkaj glede rešitve krize dve verziji: eni trde, da je bivši minister za deželno brambo FZM baron Fejervary že dobil nsoročilo, da sestavi novo, poslovno ministerstvo, drugi pa pravijo, da postane ministerski predsednik sedanji poslanik v Rimu, grof Szechen.

Od Belta do Adrije.

Tržaški Nemci so priredili dne 25. maja slavnosten komers v proslavo Schillerjeve stoletnice, ki nam je predložil plastično, kako se tudi spomni slavnega pesnika izrablja za namene nemške ekspanzije proti jugu: o d Belta do Adrije! Govorniki so bili jako iskreni in so nam povedali odkrito in naravnost, kako se pripravljajo za svojo bodočo vlogo v našem emporiju na socijalnem, gospodarskem in političnem polju. Izlasti je bil izrazil prof. Rabenlechner, ki je na komersu v proslavo pesnika Schillerja posvetil velik del svojega govora — lokalnim razmeram v Trstu. Zadoščalo bo za danes, ako priobčimo par markantnih stavkov iz tega govora in jasno bo, kakov duh veje mej tržaško nemško kolonijo in kakove načrte za bodočnost v Trstu snuje — vse nemštvo. Vse — kajti v tem pogledu ne more biti nobenega dvoma, da so vsi ti c. k. profesorji in drugi Nemci, ki vodijo veliko besedo na prireditvah tržaških Nemcev — da so vsi ti emisarji tiste velike ideje, ki objema danes vsa nemška srca in ki je izražena v geslu: O d Belta do Adrije! Tiste ideje torej, ki gradi tisti veliki nemški most od Baltijskega morja do Adrije!

Prof. Rabenlechner je rekel n. pr.: Ko se je v letu 1859. nemški Trst pripravil, da proslavi stoletnico Schillerjevega rojstva, ni bilo v tem mestu še nobenega nemškega društva.... To je bil dogodek in društveno življenje nemško se je začelo razvijati v znamenju velikega pesnika.... Danes šteje naša trgovinska metropola nad 20 nemških društev.... Govornik je citiral iz slavnostnega speva Roberta Hamerlinga povodom ustanovitvene slavnosti društva »Schiller-Verein« v letu 1860. besede: istotako kakor nemško srce tudi germanska misel ne pozna nikakih narodnih ograj!... C. l. j. označen v teh besedah Hamerlinga je ostal isti.... Nemci ne smejo izpustiti nikdar izpred oči tega večnega cilja!... V teh slavnostnih trenutkih slutimo v svojem čutstvomstvu že v naprej, kaj to usojeno našim vnucom!... Radi te zlate bodočnosti vihtimo mi meč treh velikih idealov: lepote, resnice in svobode ter jo moramo oznanjati svojim otrokom nadobudnimi besedami: Enkrat bo...!

Niž manje jednat je bil govornik dr. R a b l, ki je izustil sentenco: da srčnost, ki tvega vse — je nemškemu narodu več

koristila nego škodovala — ter je potem povdarjal, kako je na mesto rimskega stopilo nemško vsoopodstvo. Pozneje so pa prihajali slabi časi veled nesloge med Germani. Tudi niso Nemci še tako složni kakor bi morali biti.... V Trstu žive Nemci na velevažnem mestu, tu se stekajo narodi in ee stikata sever in jug. Tu je sosebno Nemec, ki se je izkazal kakor nositelj ustvarjajoče se kulture — na gospodarskem polju.... Tu so si Nemci priborili svojo domovino z deli, ki prisvajajo. V krono, ki pristoji Trstu kakor kraljici ob Adriji, so nemške roke vplele blestečih biserov... In tako sede Nemci kakor meščani z vsemi pravicami. Govor dra. Rabla je izzvenel v vaklik: Hie deutsch heut und allezeit einig...!

Viharji navdušenja so spremljali ta govor, ki so se ponovili izlasti na zaključku.... Gospoda Italijani, razmišljajte! Če imate kaj — narodno-političnega posluha morate umeti to nemško — godbo bodčnosti.

Sestanek hrvatskih in slovenskih škofov v Rimu.

Včerajšnji »Piccolo« poroča iz Rima, da na konferencah škofov prihaja do burnih prizorov, tako, da je n. pr. minolega torka moral predsednik prekiniti sejo, da so se duhovi malo polegli. Določilo da se ni še ničesar, a kar je gotovega, je, da je stvar glagolice za tri četrt izgubljena. Vseh, izlasti pa papeža da je ozlovoljilo vedenje hrvatskih in slovenskih škofov. V Vatikanu da so bili zato pozvali škofo v Rim, da bi zvedeli njih mnenje na povsem objektivni in jasan način. Medtem so pa slovenski škofje, na čelu jim škof spljetski, takoj energično nastopili v stvari glagolice ter celo pretili z razkolom. Na strani škofa spljetskega so škofje krški, dubrovniški, senjski in zaderski. Protislovenski stranki je pa na čelu tržaški škof Nagl! Okolo njega se zbirajo poreški škof Flapp, goriški nadškof Jordan in spljetski škof Nakč. (»Agramer Tagblatt« je pa poročal o Nakču ravno nasprotno).

Vse te vesti, ki jih prinaša »Piccolo« in tudi drugi italijanski listi, je vsprejemati seveda le z največjo rezervno. Kakor smo že omenili, so seje škofov tajne in ne prihaja v svet nič gotovega. Ne preostaja drugega, nego da čakamo konečnega rezultata posvetovanj.

»Agramer Tagblatt« je prejel dne 26. t. m. od svojega spocijalnega poročevalca nastopno brzojavko:

»Včerajšnja konferenca je bila kratka, ker so kardinali kongregacije imeli v ceremonijski dvorani svojo sejo. Včeraj je udeležence na konferenci pozval na banket avstro-ogrski poslanik pri Vatikanu. Škofje, ki so prejeli množino brzojavk od občin, od korporacij, ne popusté. Prejeli so tudi spomenico duhovščine iz Dalmacije, Istre in Hrvatske z nad 3000 podpisi. Škofje Jordan, Flapp in Nagl so zelo naspretni glagolci. Rimsko časopisje je pasivno.«

(Glede »naših« škofov Nagla, Flappa in Jordana s glašati torej poročili v »Piccolu« in »Agramer Tagblattu«.)

Krvavi izgredi med Židi v Varšavi.

Iz Varšave poročajo, da so se v petek izgredi v židovskem delu mesta ponovili še v huji meri. Ranjencev (med temi mnogo težko ranjenih) je že nad 150. Več oseb je bilo tudi ubitih. Izgredniki so deloma streljali z revolverji, deloma so rabili nož. Pravi vzrok izgredom je dejstvo, da so organizirani židovski delavci sklenili postopati energično proti onim Židom, ki se bavijo s sramotnimi posli.

Tu imate! Židovski delavci se torej ne bojujejo proti buržoaziji, ampak proti onim Židom, ki so kakor lastniki zloglasnih hiš in kakor oderuhi nakopali jezo vsa prebivalstva na vse židovstvo.

Od uglednih židovskih meščanov ni bil dosejati niti eden napaden. Ranjenci so izključno lastniki zloglasnih hiš in enaka sodrja.

Domače vesti.

Umrla sta profesor na c. k. trgovinski in navtični akademiji, g. Elvard Buchta in bivši katehet na tržaški mestni realki, g. Ivan V e n c h i a r u t t i.

Smrtna kosa. Dne 22. t. m. je umrl v Gorici Guido F o n z a r i, računski asistent pri goriškem deželnem odboru.

Pokojsnik je bil doma iz Št. Maura pri Gorici.

Henrik grof Attems-Svetokriški, c. kr. dvorni svetnik v Gorici, častni občan občine Sv. Križ in častni stotnik meščanske straže. Prejeli smo:

V soboto, dne 20. maja je vsprejel g. grof dve deputaciji iz Sv. Križa. Prvo, ono meščanske straže v lepi uniformi (delo slov. mojstra v Gorici) je vodil stotnik in poveljnik g. Rudolf H r a b a l, c. kr. obratni vodja vipavske železnice; drugo, ono županstva pa g. župan Jožef V o v k.

Deputaciji ste izročili lepi diplomi (delo dveh slov. tvrdk v Gorici) svojemu častnemu stotniku in častnemu občanu, ki ju je vsprejel s znano ljubeznivostjo.

G. grof je zagotovil deputacijama, da bo pospeševal napredek občine in procvit meščanske straže, za katero se posebno zanima.

Obe deputaciji sta bili povabljeni na res grofovsko gostijo. Ne le g. grof, marveč tudi g. a. grofica se je odlikovala s posebno ljubeznivostjo, s katero je vsprejela obe deputaciji ter se posebno zanimala za razmere ne le v občini Sv. Križ, marveč vse vipavske doline in širje okolice.

Lepota naših pokrajin je zanimala g. grofice, ki se je pohvalno izražala o dobrem glasu tuk. prebivalstva.

Deputacija meščanske straže se je predstavila tudi raznim vojaškim dostojanstvenikom ter je bila povsodi prijazno vsprejeta.

Pripomba uredništva. Mi smo priobčili ta dopis, da ustrežemo gg. dopisnikom. Ne moremo pa se vzdržati par pripomb, pa ne na adresi dopisnikov, ampak slovenskih občin v obče. Naše mnenje je bilo od nekdanj, da so naše slovenske občine čisto preradodarne in včasih celo naravnost lahkomišljene s podeljevanjem častnega občanstva. Sosebno pa so neredki slučajji, ko so razlogi takim počestjenjem edino le — v žalostni političnih razmerah ki duše naš slovenski narod. Poznamo slučajev iz več ali manje davne minulosti, ko so slovenske občine — nomina sunt odiosa — iz samih strankarskih ozirov imenovalle svojimi častnimi občani birokrate, ki ne le da niso imeli nikakih zaslug za občino, ampak so se pozneje razkrinkali kakor najhuje naše narodne nasprotnike in so v krajih, kjer se moramo obupno boriti za svojo narodno ekzistenco, in kjer so oni službovali, uprav besneli proti našemu narodu.

Mnogokatera občina je napravila žalostno izkušnjo s svojimi častnimi občani. Zato pripravljamo našim slovenskim občinam najnujnejše, naj trikrat dobro premislijo, predno imenujejo kega svojim častnim občanom! Drže naj se principa, da je častno občanstvo izredna čast v pripoznanje resničnih izrednih zaslug!

V opozorjenju sl. društvom. Ko nam naša društva dopošljajo v priobčenje vabila na kako prireditve ali zborovanja, se dogaja čisto, da dostavljajo prošnjo, naj bi to vabilo priobčili dva-tri in tudi večkrat, in sicer ob teh in teh dnevih. Uredništvu je res nemožno ustrezati takim prošnjam, ker bi moralo poleg preobilice drugega dela voditi še posebno evidenco o dnevih, ko se bodo vršile — in to morda tudi še le čez par mesecev — razne prireditve množičnih naših društev. Tega res ne moremo. Ne preostaja torej drugega, nego da se društva obračajo do lista vsakokrat posebej, kadar kaj žele.

Električna centralna naprava v soški dolini. Dunajska tvrdka Ganz & Cie. je dobila koncesijo za izkoriščanje vseh vodopadov gorenjega toka Soče v svrhu pridobivanja električne energije. Uporablja je velike rezervoarje in zbog ogromnega vodopada, ki ga bo možno prirediti, se bo proizvajalo mnogo tisoč konjskih moči, ki se jih po soški dolini napelje do Gorice, Furlanije in Trsta. Na ta način bo možno prekrbeti električno razsvetljava v vseh mestih in trgih od goraje Soče do Trsta ter nadomestiti vse moči parnih motorjev.

Desetletnico ravnateljskega jubileja je praznoval včeraj ravnatelj državne gimnazije v Kranju, g. Josip H u b a d.

Kastav in Boljun za glagolice. Občini Kastav in Boljua v Istri sta poslali v Rim brzojavko za uvedeno staroslovenskega jezika v naših cerkvah.

Millarija v topliškem okraju pojezuje. Toplice same so že brez vsake nevarnosti. Tudi po okolici, oddaljeni od Toplice, je epidemija že dosegla svoj višek in pone-

huje vidoma. Zadnje štiri dni ni bilo nobenega novega slučaja. Število slučajev je znašalo 27, torej so bila tozadevna poročila v »Slovenec« nad polovico pretirana.

Za popraviljenje cerkve v starih Miljah. Kakor poročajo z Dunaja, je ministarstvo za uk in bogočastje dovolilo 3000 kron podpore za popraviljenje cerkve v starih Miljah.

Cene v kronski veljavi. Mestni magistrat opozarja na temelju nove odredbe ministarstva za trgovino, da se je pri cenah blaga, v računih, pobotnicah itd. posluževati le izključno kronske veljave.

Krščanstvo nemških — krščanskih soefjalistov. V notico, ki smo jo priobčili včeraj pod tem naslovom se je urinila pisec v naglici neljuba pomota. Ono tolovajstvo so izvršili nemci na škodo družbe sv. Mohorja v Celovcu in ne — v Celju.

Pevsko društvo »Kolo« bo imelo pevsko vajo prihodnjo sredo dne 31. t. m. ob navadni uri.

Prihodnjo nedeljo dne 4. t. m. se bo društvo fotografiralo. Kje in ob katerem času objavimo pravočasno!

Dvorni kočijaž. Tukajšnji izvošček g. Ivan Kamenščik je prejel iz dvorne kancelarije dekret, v katerem je isti imenovan dvornim kočijažem.

Prej je imel mnogo let to čast pok. Cimadori. Gosp. Kamenščiku čestitam.

Brzojavna služba povodom zasedanja dež. zbora istrskega. Povodom zasedanja istrskega deželnega zbora v Kopru imata poštna in brzojavna urada v Kopru in Poreču od 25. maja t. l. do konca zasedanja od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer nepretrgano službo.

Umrlijost v Trstu. Od nedelje 14. do sobote 20. maja je umrlo 45 moških in 40 ženskih, skupno 85 oseb, proti 78 v istem tednu minolega leta.

»Škrata« je izišla 21. številka z mnogimi izvirnimi podobami in raznovrstnim berilom. »Škrat« stane 10 stot.

Občni zbor »Delavskega podpornega društva«. V poročilu o tem občnem zboru naj se čita, da se je navedeni primanjkljaj nabral v času od 1. januarja do 30. aprila (in ne 3., kakor stoji pomotoma v poročilu).

Zahvala. Podpisani se zahvaljujem v imenu one reve, za katero sem prošil v »Edinosti« od minolega ponedeljka, usmiljenim srcem, ki so se odzvala prošnji ter so pomagala, da se revni ženi in otročičema preskrbi vsaj za silo — najpotrebnejšega. Obdarovana stanuje v ulici Rossetti št. 12, V. nadstr.

Daroval so: T. P. 20 K, g. dr. Rybář 5 K, gospica Milka 3 K, gospa Alojzija Perše iz Ročinja (po pošti) 3 K, g. S. Bartelj 2 K, g. Fran Srebotnjak 1 K, g. Jaka Štoka 2 K, g. Josip Gregorčič 1 K in Neimenovana 5 K. F. K r a v o s.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko-bralno društvo »Svoboda« pri Sv. Antonu poleg Kopra bo imelo svoj redni letni občni zbor danes v nedeljo 28. maja ob 4. uri pop. v društvenih prostorih z običajnim dnevnim redom.

Trgovsko izobraževalno društvo naznanja svojim členom, da bo v torek dne 30. maja v društvenih prostorih skupna seja. Na dnevnem redu bo jako važno posvetovanje, radi tega je želeli obilne udeležbe.

»Čitalnica pri sv. Jakobu v Trstu« vabi na redni občni zbor za 1. 1904. se sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Eventuelni predlogi, želje in nasveti udov. 5. Volitev novega odbora.

Z ozirom na to, da je naobrazovalno in pevsko društvo kakoršao je naša »Čitalnica«, pri sv. Jakobu, neobhodno potrebno, pričakuje podpisani polnoštevilno udeležbo od strani udov (in sicer tudi tistih ki so z udinino zaostali) in od prijateljev in znancev društva!

Občni zbor se bo vršil dne 4. junija 1905. ob 6 uri pop. v društvenih prostorih v ulici del Pozzo št. 8. prtiličje.

O d b o r.

»Odbor tržaške podružnice »Slov. plan. društva« naznanja, da priredi prvo nedeljo meseca junija svoj celodnevni, zabavni društveni izlet na Artviže-Slivje. Podrobnosti bodo sledile.

Gostilna „Secession“

ulica Rossetti št. 6

KONCERT

hrvatskih tamburašev

z godbo in petjem

vsako nedeljo in praznik.

Začetek ob 5. uri pop.

Toči prve vrste črna in bela vina ter pivo „Steinfeld“.

Varstvena znamka: „SIDRO“.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

nadomestek
pain ekspelerja

je pripoznano kot izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 1-40 K in po 2 K v vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod preljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrtkih z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalen izdelek.

Richterjeva lekarna „pri zlatem orlu“
PRAGA, Elizabetino ulice št. 5. nova.
Dnevno razpošiljanje.

DRUGERIJA **Josip Zigon** ul. Caserma 8

Izbor drog, barv, čopičev, pokosti, parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mrzlo pripravljene sirupa tamarindo, malinovec itd. itd.

Mejnarodno spedijsko posredovanje

Caro & Jellinek

Trst ul. Romagna št. 2 Trst.
TELEFON št. 1627

Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov.

Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva.

Se pr poroča za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za pohištvo t. l. v mestu koli v tu in inozemstvu.

Pakovanje za prevoz po morju.

Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike

Posiljatelj vsake vrste po stalni nizki prevoznini.

Proračuni brezplačno.

Dragotin Vekjet - zlatar

v Trstu, Corso št. 47

preporoča vsakovrstne zlatenine in srebrnine

ter žepne ure.

Sprejema poprave ter kupuje zlato.

Cene zmerno.

Manufakturna trgovina

Ambrosich & Modricky

TRST - ul. Belveder 32 - TRST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 nov. Fuštanj velear od 27 nov. dalje, bel, siv in pigment fuštanj, Kotenina bela in siva. Maje, šalji in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Krcvate, srjaje za moške in ženske. Krila, ugovice, čipke in zamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Manifakturna trgovina BERTOLI & SBUELZ

Piazza Barriera vecchia 2 in ul. Nuova 38 (naspr. palače Salem)

je nakupila ogromno množino bombažnega blaga, vsled česar ponuja po jako nizkih cenah

KOTENINA, navadna, 66 cm po 11 nov.	KOTENINA, bela 76 cm po 18 nov.
" " 78 " " 16 "	" " 78 " " 22 "
" " 96 " " 22 "	" " 78 " " 22 "
" " za rjuhe 156 " " 36 "	" " bela za rjuhe 156 cm po 18 "

Velikanska zaloga: erkala, satena, prtov, prticev, brisalk, rut vse po tovar niških cenah.

Filijalka ul. Nuova št. 38

Velika zaloga z lasno tovarno

Trst — **G. MAYER GREGO** — Trst

Oddelek za obleko ul. Riborgo 12

Veliki izbor izgotovljenih moških oblek, specialiteta: kostumi za dečke in otroke.

Obuvala od platna od 70 nč. dalje. — Sprejema naročbe po meri.

IZVOZ. — UVOZ. —

Oddelek za obuvala ul. Riborgo 15

Moška obuvala, črna ali rumena angl. od gl. 3— dalje; za gospe, črna ali lakirane od gl. 1-86 dalje. Izbor obuvala za dečke.

Sprejema naročbe po meri.

IZVOZ. — UVOZ. —

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadrugu in sicer na uknjižbo po 5%, na menjice po 6%, na zastave po 5%.

Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Šumeči limonadni bomboni in imberno pivo

dajajo najboljše špirita prosto ljudsko pijačo, ki zdravje jako povspešuje.

Pristni le s to znamko:

Udobivajo se povsod.

Le s to znamko pristne priporoča

tovarniško delniško društvo za orijent. sladkorno blago in čokolato
(prej A. Maršner) PRAGA - Kralj. Vinochrady „Plzenka“.

Na Najvišje povelje Njegov. ces. kr. apostol. Veličanstva

XXXIV. c. k. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Za denarna loterija, ki je edina v Avstriji postavno dovoljena, obsega skupno 18.898 dobitkov v gotovini 512.980 kron

Glavni dobitek znaša 200.000 kron v gotovini

Srečkanje se bo vršilo nepreklicno dne 15. junija 1905. Srečka stane 4 krone

Srečke se vdobivajo pri oddelku za državne loterije, DUNAJ, III. Vordere Zollamtsstrasse št. 7. v loterijskih kolekcijah, tobakarnah, davkarijah, poštnih, brzojavnih in železniških postajah ter menjalnicah. — Igralni rad se daje kupovalcem brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. direktorije loterijskih dohodkov. Oddelek državnih loterij.

! Najugodnejši pogoji!

za zavarovanje.

EDINA

zavarovalna družba

ki ima slovenskega

glavnega zastopnika v Trstu

Zavaruje na življenje in na dohodke — na vse načine

po zelo nizkih postavkih

Natančnejša pojasnila daje

glavno zastopstvo za slovenske dežele

v Trstu, ulica Torre Bianca št. 21 I. nd.

in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in v večjih krajih.

Intabulacije

(Vknjižbe)

za TRST in okolico po 4 ³/₄ %

proti odplačevanju od 1. do 60 let daja

HENRIK GIBERTI

lastnik Prvega avtoriz. posredovalnega in koncesijoniranega zavoda

z odobrenim tarifom, z razpisom vis. ces. kr. namestništva št. 29.460 III.

Obenem tudi oblastveno poobl. zavarovalni agent in upravitelj hiš in zemljišč vsled dovolitve mest. magistrata št. 14.245 kakor tudi

GLAVNI ZASTOPNIK

Uzajemno zavarovalne banke „Slavija“

TRST ul. Vincenzo Bellini št. 13 I. n. — Telefon št. 1567.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“

Ono je **zajamčeno čisto** in vsake brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo naj pazi dobro da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

JURI SCHICHT, USTJE na LABI. Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju. **Udobiva se povsod!**

